

BODY Culture, Body, Gender, Sexuality in Adult Trainings

Ref. n. 518036-LLP-1-2011-1-FR-Grundtvig-GMP

www.bodyproject.eu

**En samling af innovative eksempler på i
nterkulturel voksenundervisning relateret til
*HELBRED, KØN, SEKSUALITET, HANDICAP, KROP***

INTERKULTUREL BEST PRACTICE I VOKSENUNDERVISNING

Samling af innovative best practices i voksenundervisning systematiseret efter temaerne helbred, handicap, seksualitet, køn og krop

Dette er den forkortede danske udgave af den engelske samling:

Compilation of Innovative Practices Reader

[Fuld version på engelsk](#)

[Best Practices ONLINE VÆRKTØJ](#)

Bidragydere:

[P1] Élan Interculturel (Applicant); France

<http://www.elaninterculturel.com/>

[P2] Katholieke Vereniging Gehandicapten Vormingsbeweging vzw – KGV; Belgium

<http://www.kvg.be/>

[P3] MHT Consult; Denmark

<http://www.mhtconsult.dk/>

[P4] Ars Erotica Foundation; Hungary

<http://www.csakatestemenat.hu/ars-erotica-foundation/>

[P5] Centro Studi ed Iniziative Europeo – CESIE; Italy

<http://cesie.org/>

Denne publication afspejler kun forfatterens synspunkter. EU-Kommissionen kan ikke ansvarliggøres for de oplysninger, der er indeholdt i materialet.

Projektet og dets publikationer er støttet økonomisk af
EU-Kommissionen, Uddannelse og Kultur, LLP, Grundtvig programmet

Forord

Denne samling af "Best Practices" har til formål at udbrede kendskabet til undervisningsforløb, som inddrager kulturel mangfoldighed inden for temaerne helbred, seksualitet, handicap, køn samt krop i et overordnet perspektiv. Det er undervisningseksempler, der alle har en transferværdi både i og uden for EU.

Der er en rig variation af temaer, tilgange og metodikker i denne samling af gode eksempler, som står til rådighed for målgruppen af voksenundervisere, voksenvejledere og andre faggrupper inden for voksenuddannelse.

For at sikre eksemplernes relevans for målgruppen har samarbejdspartnerne i BODY projektet benyttet en række vurderingskriterier, der er lagt til grund for udvælgelsen og analysen af de gode eksempler. Det har været tale om kvalitative kriterier, som er organiseret i tre kategorier: indhold, metodik og transfer værdi. Vi har således udvalgt eksempler, som afspejler et bredt spektrum af kulturel mangfoldighed, der går dybere end etniske og nationale forskelle, og som ikke etiketterer mennesker i specifikke kulturelle grupper. Eksemplerne anerkender enhver kulturel identitets subjektive natur og fremmer dialog mellem mennesker via uformel læring, der tager hensyn til den personlige integritet og fremmer inklusion på en innovativ måde.

Samlingen af "Best Practices" er blevet organiseret tematisk, således at det bliver nemmere at tilpasse dem til andre sammenhænge med voksenundervisning i Europa.

Ved at benytte de udvalgte "Best Practices" kan voksenundervisere gøre deres undervisningsforløb mere attraktive for deres målgrupper.

Copyright

The BODY Consortium offers this Reader free of charge, and with no copyright restriction, in the hope that it will prove useful to adult trainers and those who try to support them.

We ask only that users please reference our work when the materials are used, and please send us an acknowledgement, and ideally examples of the new uses, to info@body.org.

BEST PRACTICE om kulturel diversitet inden for helbred

De følgende Best Practices er forkortede. Den komplette version kan findes her [Best practices Reader](#)

Interactive [ONLINE TOOLS](#) of the Best practices in the domain of Health

❖ ”FORANDRING FOR TØSER”

Rene nåle kun for kvinder. Program til at reducere skader. Intervision Budapest, Ungarn

Vi etablerede regelmæssig supervision for kvindelige kolleger, der arbejdede i ”Women’s Day” programmet af følgende grunde: (1) de kvindelige klienters behov bliver bedre tilgodeset, hvis socialarbejderne kommunikerer indbyrdes om deres erfaringer med klienterne; (2) det er nødvendigt at diskutere og analysere målgruppens kulturelle baggrund (race, socio-kulturel baggrund, køn, familiestatus, osv.) for at kunne yde dem mere kvalificeret støtte – der er blevet etableret et specielt forum til dette formål; (3) vi blev klar over, hvor vigtigt det er at håndtere socialarbejdernes følelser, og vi støttede dem i at reflektere over deres egen personlige, sociale og kulturelle baggrund, som kan spille ind i arbejdet med klienterne.

Kontakt: Virág Kováts, kovats.virag@gmail.com, +3630 421 5898

References: <http://www.kekpont.hu/>

❖ ”HADASSAH EIN KEREM” GRUPPEN” - I ORGANISATIONEN FOR TVÆRRELIGIØSE MØDER

Lighed inden for sundhed for alle i Israel gennem kulturelle kompetencer Jerusalem, Israel

Interfaith Encounter Association organiserede hyppige møder og studiegrupper om forskellige temaer. Kulturel kompetence er en relativ ny tilgang i Israel, som ikke er blevet integreret i sundhedssektoren. De fleste professionelle i denne sektor har ikke kulturel kompetence og har brug for at lære at integrere denne kompetence i deres praksis. Dr. Anita Noble grundlagde den første inter-tro gruppe for professionelle i sundhedssektoren i Israel i samarbejde med Interfaith Encounter Association. I dette regi kan professionelle drøfte kulturelle spørgsmål fra deres praksis og finde kulturelt kompetente tiltag.

Kontakt : Yehuda Stolov, yehuda@interfaith-encounter.org

Reference : <http://interfaithencounter.wordpress.com/>

❖ MOTIVATION TIL AT FORBEDRE SUNDHED

Helhedsorienteret helbredsafklaring og opkvalificering af etniske minoritetskvinder Helsingør, Danmark

Indvandrerkvinder har mange sundhedsproblemer. De opsøger læger og andre specialister, men følger ikke altid deres rådgivning. Mangel på D vitaminer bliver brugt eksemplarisk til at motivere kvinderne til at forstå og implementere sundhedspraksisser og sundhedsbegreber i deres hverdag .

Kontakt: Elisabeth Vedel, eve@horsholm.dk

Reference: <http://www.mhtconsult.dk>

❖ LET TALE OM NOGET TUNGT

Narrative metoder til supervision og rådgivning omkring vægt *Helsingør, Danmark*

Mennesker med såkaldte overvægt problemer føler sig ofte skyldige og stigmatiserede. De kan ikke tabe sig, selv om de følger kompetent professionel rådgivning. Denne metodik dekonstruerer de dominerende diskurser og narrativer om overvægt i de vestlige samfund. Tilgangen motiverer dem til at ændre deres situation og personlige livspraksis.

Kontakt: Susanne Kaastrup, kaastrup@kaaberkaastrup.dk

Kontakt: Anne Kaaber, kaaber@kaaberkaastrup.dk

Reference: <http://www.kaaberkaastrup.dk/profiler.php>

❖ STEMME OG VALG

Billeder af amning i kunsten *Frankrig*

Dette projekt faciliterer en dialog mellem professionelle på sundhedsområdet og unge vordende mødre om valg af metode til at give babyer føde. Med brug af foto-sprog metoden præsenteres de vordende mødre for billeder om amning fra forskellige kulturer. Disse billeder skal virke som katalysatorer for en diskussion af de almindelige myter om amning og kvalificere kvinderne til et bevidst valg af metode.

Contact: Véronique Blouet, Veronique.blouet@valdoise.fr

Reference: <http://www.codes91.org/content/heading1739/content19687.html>

❖ KROPPEN ER OGSÅ

Sundhedsfremme projekt for udenlandske ikke-ledsagede mindreårige og omsorgspersoner, som arbejder med denne målgruppe *Belgien*

Når de ankommer til Belgien, er unge indvandrere ofte overladt til sig selv, når de møder det nye lands livsstil og normer. Denne udsatte situation kan få alvorlige følger for deres fysiske, psykologiske og sociale sundhed, i værste fald kan det føre til uønsket graviditet, ulykker, sygdom osv. Dette projekt kvalificerer de omsorgspersoner, som arbejder med målgruppen og giver dem ny viden om en række temaer, som er relateret til kroppen: følelsesliv, seksualitet, sikkerhed i hjemmet, hygiejne, selvtillid osv.

Kontakt : Marjolaine.lonfils@cultures-sante.be

Reference: <http://www.cultures-sante.be/nos-outils/promotion-de-la-sante/le-corps-cest-aussi.html>

BEST PRACTICE for kulturel diversitet inden for KØN

De følgende Best practices er forkortede, den komplette version kan findes her [Best practices Reader](#)

Interactive [ONLINE TOOLS](#) of the Best practices in the domain of Health

❖ TRÆNING AF FRIVILLIGE TIL "MELEGSÉG ÉS MEGISMERÉS"

Program til at bevidstgøre teenagere og lærere om LGBT temaer *Budapest, Ungarn*

Programmet har til formål at uddanne frivillige, som ønsker at arbejde i skoler med at modvirke stereotyper og homofobiske reaktioner mod lesbiske, bøsser, biseksuelle, transseksuelle og transkønnede mennesker (LGBT). Træningen sigter på at frigøre fra stereotyperne og italesætte spørgsmål om køn og seksualitet inden for en uformel pædagogisk kontekst (i skoler!) med brug af interaktive øvelser.

Kontakt : ZsoltVirág, info@szimpozion.hu, +36-30-5958274

References: <http://www.labrisz.hu/mm>

❖ SÆT DETTE PÅ KORTET

At genindlære køn og seksualitet USA

Dette projekt har til formål at adressere ulighed med hensyn til uddannelse, sundhed og trivsel for queer unge. Projektet tilbyder de unge en platform, hvor de kan deltage i partecipatorisk forskning og producere undervisningsmaterialer om køn og seksualitet. Projektet har produceret en film- "Put this on the {MAP}"- og en WORKSHOP- "Reteaching Gender & Sexuality"- som udfylder et hul i videreuddannelsesstilbuddet for professionelle som arbejder med unge i social-, sundheds-, psykiatri- og beskæftigelsessektoren og i andre community- eller kulturelle centre. Projektet adresserer kønsmæssig og seksuel diversitet via et spektrum af multikulturelle oplevelser, identiteter og udtryksformer

Kontakt : Sid Jordan & Megan Kennedy,

info@putthisonthemap.org

References :

PUT THIS ON THE {MAP} www.putthisonthemap.org

Reteaching Gender & Sexuality, www.reteachinggenderandsexuality

AT ACCEPTERE EN ANDEN KØNSIDENTITET

Forældretræning omkring børns kønsidentiteter København, Danmark

Forældre tilbydes træning i at acceptere og forholde sig til børn, hvis følelser og adfærd ikke svarer til de traditionelle kulturelle forventninger om køn. Forældrene skal gradvist lære at ændre deres egne normer, værdier og referencerammer.

Kontakt: Nicolai Ardal, nicopolitis@gmail.com

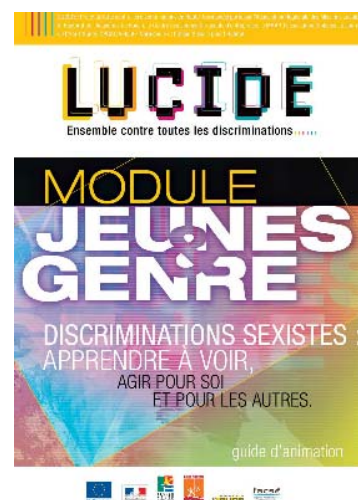
❖ LUCIDE: MODUL FOR UNGDOM OG KØN

Sexistisk diskrimination: Lære at se; Agere for sig selv og andre Frankrig

Formålet med dette program er at lære unge at identificere sexistiske holdninger og forstå de mekanismer, som fører til diskrimination og blive bevidste om deres indvirkning på sundhed (mental, social and fysisk). Det blev udviklet af en gruppe professionelle, som interesserede sig for, hvordan sexistisk diskrimination kan få direkte sundhedsmæssige konsekvenser. Ud over "Youth and Gender" træningsguide for professionelle i social- og sundhedssektoren, tilbyder LUCIDE programmet også ressourcer for lærere, studenter og professionelle i social- and sundhedssektoren

Kontakt: Marielle Martinez, infos@lucide-contre-toutes-les-discriminations.org

Reference:<http://www.lucide-contre-toutes-les-discriminations.org/publications/kit.pedago.sante.BD.pdf>

BEST PRACTICE om kultural diversitet inden for SEKSUALITET

Interactive [ONLINE TOOLS](#) visually showing the Best practices in the domain of sexuality

The following Best practices are shortened, to read the full version download the [Best practices Reader](#)

❖ FRIVILLIG SEXVEJLEDNING

San Francisco, Californien, USA

SFSI træningens formål er at lære at give præcis, ikke-dømmende information om sex. Efter endt træningsforløb skal kursisten have gjort væsentlige fremskridt i grundlæggende sex information, kommunikation og pædagogisk formidling samt personlig indsigt.

Træningen skal også bidrage til at reducere de stereotyper, der knytter sig til seksualitet og oprette kontakt mellem de forskellige grupper, som arbejdet indenfor dette område,

Kontakt: Michele Jones, tomichelejones@yahoo.com

References: www.sfsi.org

❖ IN BETWEEN US – SEKSUALITET I EU

Palermo, Sicilien, Italien

In between us” workshoppen var en del af Grundtvig programmet (LLP). Det samlede mennesker fra forskellige europæiske lande med det formål at udvikle nye metoder til at tackle stereotyper og antagelser

om seksualitet - og skabe et rum for fælles refleksion om personlige, nationale og europæiske værdier i forbindelse med seksualitet, Aktiviteterne blev udviklet i en uformel kontekst. Der blev udviklet tolerance og bevidsthed om seksuel identitet ved hjælp af kunst som pædagogisk middel,

Contact: Maja Brkusanin, maja.brkusanin@cesie.org

References : <http://cesie.org/en/in-azione/europa/in-between-us/>

❖ DET LEVENDE BIBLIOTEK

Palermo, Sicily, Italy

The Human Library er en innovativ metode, som skal fremme dialog og reducere fordomme. Bøgerne i det levende bibliotek er mennesker, der repræsenterer grupper, som ofte udsættes for fordomme og stereotypier - og som ofte er ofre for diskrimination eller social eksklusion. Målet er at skabe konstruktive interpersonelle dialoger mellem mennesker, som normalt ikke ville have mulighed for at tale sammen. De, som skal være levende bøger, forbereder en historie om sig selv – nogle gange om deres livsrejse eller måske blot en vigtig periode i deres liv. Der blev afholdt en endags event den 21. marts på ArciBarcollo, hvor 11 bøger, som repræsenterede seksuel orientering og etniske minoriteter, fortalte deres historier.

Contact : Ana Carla Rodrigues Afonso, afonso@ceipes.org

❖ Seks@Relaties.Kom

Psykisk handicappede menneskers seksuelle oplevelser St.-Amandsberg, Belgien

SEKS@RELATIES.KOM er en workshop, der fokuserer på at give seksualundervisning til mennesker med psykisk handicap. På workshoppen bliver der formidlet information, men det vigtigste er en udveksling af følelser og erfaringer med seksualitet. Underviserens åbenhed og brug af billeder bevirker, at deltagerne føler, at de frit kan udtale sig om billederne og om deres oplevelser. Workshoppen viser professionelle og mennesker med psykisk handicap at seksualitet ikke behøver være et tabu.

Kontakt: Greet Conix, vzwvmg@scarlet.com

Reference:

http://home.scarlet.be/~vzwvmg/vmg_nieuw_werkboek%20seks@relaties%201%20en%202.htm

❖ TRÆNING TIL FOREBYGGELSE AF HOMOFØBI – "THE GAY CONTINUUM"

Belfast, Nordirland

WheelWorks udvikler kunstprogrammer med nogle af de mest ekskluderede unge mennesker i Nordirland. Nogle af disse kunstbaserede projekter fokuserer på at give LGBT unge en mulighed for at udtrykke deres erfaringer. WheelWorks har indgået partnerskab med professionelle, der har erfaring med homofobi for at skabe et praktisk træningsprogram. "The Gay Continuum" er en visuel øvelse og diskussion, som ser på, hvordan LGBT mennesker bliver fremstillet, hvordan samfundet dømmes, hvordan denne fordømmelse virker.

Contact: Lucy McCullagh, lucy@wheelworks.org.uk

Reference: <http://www.wheelworks.org.uk/homophobia-awareness-training.asp>

BEST PRACTICE om kulturel diversitet inden for HANDICAP

The following Best practices are shortened, to read the full version download the Best practices Reader

Interactive ONLINE TOOLS visually showing the Best practices in the domain of Disability

SEKSUALITET HOS HANDICAPPEDE MENNESKER

København, Danmark

Seksualiteten hos fysisk og psykisk handicappede mennesker bliver ofte undertrykt. Det kan resultere i, at deres seksualitet kommer til udtryk på dysfunktionelle måder. Træneren i dette program anvender sceniske dramatiseringer, nogle gange med en partner, til at fremstille og træne mere hensigtsmæssige måder at indgå i seksuelle relationer på. Situationerne bliver filmet og brugt til træning.

Contact: Simon Simonsen, simsim@webspeed.dk

Reference: <http://www.ser-i-os.dk/en/>

GIPS

Kom tæt på et menneske med handicap Leuven, Belgien

GIPS workshoppen viser skolebørn, hvordan det føles at have et handicap. I løbet af to halve dage ser de brudstykker af film om handicap, spiller et brætspil og stiller spørgsmål til et menneske med handicap. Fokus er på at bevidstgøre og opleve handicap. Fordi der er åbenhed og mulighed for at stille spørgsmål, har workshoppen haft en positiv virkning på både børn og personen med handicap.

Kontakt: Paul Arnauts, paul.arnauts@kvg.be

Reference: <http://www.kvg-vlaamsbrabant.be/node/55>

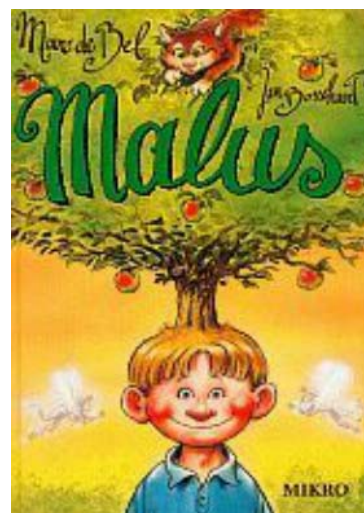
MALUS

Et handicappet menneskes personlige oplevelser Leuven, Belgien

Workshoppen Malus tager udgangspunkt i en tegneserie, der er lavet af en kendt belgisk børnebogsforfatter. Bogen handler om en lille dreng med handicap, og den bliver læst op for en skoleklasse af en person med handicap. Efter oplæsningen fortæller personen om sig selv, og børnene får mulighed for at stille spørgsmål.

Contact: Paul Arnauts, paul.arnauts@kvg.be

Reference: <http://www.kvg-vlaamsbrabant.be/node/55>

❖ TABU

Interaktiv personlig fremstilling *Roeselare, Belgien*

At dele personlige erfaringer har vist sig at være et fremragende middel til at skabe bevidsthed og åbenhed om et givet tema. Tabu er en workshop, hvor en person med handicap fortæller sin personlige historie til en gruppe tilhørere. Han eller hun prøver at fortælle sin historie på en sådan måde, at tilhørerne bliver involveret. For tilhørerne er det ikke kun vigtigt at høre en historie, det vigtige ligger i interaktionen. Det er også en historie om, hvad der hjælper et menneske med handicap i dagligdagen.

Contact: Carlo Depreytere, carlo.depreytere@kvg.be

Reference: <http://www.kvg.be/index.php?page=48&action=newsData&osn=1&nws=14>

❖ WELLNESS

At opleve kroppen *Leuven, Belgien*

WELLNESS er en workshop, som giver mennesker med handicap mulighed for at lære deres krop at kende og slappe af. Workshoppen ønsker at vise, at det er menneskeligt, vigtigt og nødvendigt at nyde sin krop. Der er en professionel, som viser massageteknikker, afslapningstips og andre øvelser. Målgruppen består af mennesker med nogenlunde samme handicap og deres partnere, som ikke har handicap. De udfører øvelserne på hinanden. Derfor er der nødvendigt, at der er tillid mellem dem.

Contact: Marije Costeur, info@vibeg.be

Reference: <http://www.vibeg.be/>

BEST PRACTICE om kulturel diversitet inden for KROPPEN

The following Best practices are shortened, to read the full version download the Best practices Reader Interactive ONLINE TOOLS visually showing the Best practices in the domain of Body

FORUM TEATER SKABER FÆLLESSKAB

Som en del af et projekt til at bygge fællesskaber for fattige og udstødte mennesker i små ungarske landsbyer *Ungarn*

I disse landsbyer er der ingen organiserede fællesskaber, menneskene er meget isolerede. De har ikke noget at gøre med deres naboer. Denne mangel på kommunikation, dialog og fællesskab forværrer disse steders situation og udgør en barriere for udvikling. Som del af et større projekt vil Forumteatret:

- bistå indbyggerne i at danne et fællesskab
- give mulighed for fælles løsning af problemer og konflikter

Contact: Vera Szabó, veronika.szabo@artemisszio.hu

References: www.artemisszio.hu

FØLELSMÆSSIG UDVIKLING I EUROPA

Birmingham, England

Denne workshop, som er støttet af Grundtvig (LLP), skal samle deltagere fra hele Europa for at støtte dem i at udvikle deres følelsesmæssige intelligens. Workshoppen giver bevidsthed om, hvordan kultur kan indvirke på menneskers følelsesmæssige udvikling. Med udgangspunkt i det forhold, at konflikter ofte fødes af mangel på forståelse eller dårlig kommunikation, udvikler workshoppen forskellige teknikker til at fremme deltagerens kulturelle kompetencer og mestre følelsesmæssige situationer.

Contact: Victor Allen, victor@mirrordt.co.uk

References : www.mirrordt.co.uk

❖ **AT SKRIVE I BEVÆGELSE (QUETEURS DE GESTES / PASSEURS DE CORPS)**

Quimper, Frankrig

Projektet er baseret på "skrive i bevægelse" metoden, der er et resultat af det arbejde, som dansekompaniet "Patrick Le Doaré" har udført i en periode på 20 år. Projektet indbefatter kropsbevægelse og personlig skrivning. Workshopen består i at samle kropserindringer, bevægelser og holdninger, som hver deltager medbringer fra sit land. Derefter skal man finde hver bevægelses mening og betydning, forstå intentionen for at transformere den, give den specifik singularitet. En hverdagslivsbevægelse bliver til en kunstnerisk bevægelse. Kroppen bliver til en form for sprog, som bæres af en individualiseret skrift.

Contact : T.E.E.M, teem@orange.fr

References : www.le-teem.fr/

❖ **KROPSBEVIDSTHED**

Helsingør, Danmark

Projektet hjælper deltagere, der har en uudviklet kropsbevidsthed og restringerede sproglige kompetencer, til at udvikle en kropsbevidsthed og en motivation for at forholde sig til kropslige og mentale processer.

Metoden bygger på at opbygge bevidsthed fra meget simple bevægelsesmønstre, som lidt efter lidt udbygges. Sansernes aktiveres via brug af tegning og musik og dans.

Kontakt: Susanne Lund Christiansen, info@SLC-trivsel.dk /

Reference: <http://www.slc-trivsel.dk>

❖ **TAL MED DIN KROP : MODESHOW FOR INDVANDREKVINDER**

Frankrig

"Tal med din krop" er et modeshow for indvandrerkvinder, som lever i et Emmaüs herberge. Showet er organiseret af lederen af *Au bout du monde* Teatret, som leder et årligt teaterkursus på herberget. På baggrund af at mange af kvinderne havde vanskeligt ved at udtrykke sig selv gennem kroppen, og at nogle af dem lagde vægt på at skjule kroppen, skabte han modeshowet som en måde for kvinderne til at befri deres følelser og fejre deres kroppe.

Contact: Guerin Philippe, Philippe.guerin732@orange.fr

Reference: http://theatreduboutdumonde.fr/association_tbm.html

◆ EVENTYR SOM EN RAMME FOR DANS

Frankrig

Denne workshop finder sted over to dage i et dansestudie. Den er åben for alle, som ønsker at udforske deres krop gennem storytelling, og den kræver ingen særlige dansemæssige forudsætninger. Den handler om de symboler og arketyper, der lever i os alle. Eventyr benyttes for at inspirere deltagerne til at udtrykke sig, det giver dem mulighed for at forøge deres selvtillid og for at opnå en mere positiv oplevelse af deres krop gennem fysiske udtryksformer. Gennem dansen udforsker deltagerne universelle temaer, der er relateret til menneskeheden, menneskelige relationer og eksistentielle spørgsmål, som eksisterer i alle kulturer.

Contact: Iaro Rasoamiaramana, iaroni@hotmail.com

Tak til bidragydere

BODY projektets partnere vil gerne take alle de institutioner og personer, som både på et nationalt og transnationalt grundlag har bidraget – direkte og indirekte - til denne samling af Best Practices ved at dele deres ekspertise og professionelle erfaring.

CESIE's redaktionsteam vil også gerne take BODY partnerskabet for samarbejdet omkring indsamlingsarbejdet.

BODY projektet - og herunder denne publication – er finansieret af EU-Kommissionen - DG Education and Culture, Lifelong Learning Programme, Grundtvig Programme.

This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.